

Undervisningsbeskrivelse

Termin	December 2026
Institution	Herning HF & VUC
Uddannelse	Toårig hf
Fag og niveau	Kultur- og samfundsfaggruppen: Samfundsfag C, Historie B, Religion C
Lærer(e)	Terkel Tronier Jakobsen (Samfundsfag), Björn-Frederik Scholz (Historie), Christian Christensen (Religion)
Hold	24x (2x)

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Integration (Enkeltfagligt forløb, samfundsfag)
Forløb 2	Demokrati og medborgerskab (Flerfagligt forløb)
Forløb 3	Styreformer (Enkeltfagligt forløb, historie)
Forløb 4	Ideologiernes kamp i det 20. århundrede (Enkeltfagligt forløb, historie)
Forløb 5	Jødedom (Enkeltfagligt forløb, religion)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

OBS: Der skal udarbejdes et skema for hver forløb.

Forløb 1	Integration (enkeltfagligt forløb)
Forløbets indhold og fokus	<p>Forløbet har integration som et gennemgående tema. I forløbet dækkes sociologi i samfundsfag herunder relevante faglige mål og kernestof.</p> <p>Fokuspunkter fra undervisningen:</p> <ul style="list-style-type: none">Hvem er "De fremmede", begrebsafklaringIdentitet og sociale rollerSocialisering og integrationDobbeltsoialiseringens betydning for integrationenUnge efterkommere og indvandreres udfordring (tre identitetsvalg)Det senmoderne samfund (Anthony Giddens)Fordomme, stereotyper og kontaktteorienAnerkendelsens betydningDe tre integrationsstrategier og integrationHabitus, kapitalerne og integrationIntegration og kriminalitet <p>Centrale begreber anvendt i forløbet:</p> <p>Socialiseringsformerne, Hylland Eriksens identitetsvalg: den rene identitet, bindestreghidentitet og den kreolske identitet, Axel Honneths anerkendelsesteori: Kærligheds- anerkendelse, retlig anerkendelse og solidarisk anerkendelse, "Danskhed" og integrationsformerne: pluralistisk integration, segregation og assimilation, social kontrol, normer og sanktioner, sociale roller og rollekonflikt, de fire identitetsniveauer: jeg-identitet, personlig identitet (branding), social identitet (image) og kollektiv identitet, de tre samfundstyper og individets socialkarakterer, Anthony Giddens karakteristika for det senmoderne samfund, fordomme og stereotyper, kontaktteorien, social arv, social mobilitet, generationsmobilitet, Pierre Bourdieu: habitus, de tre kapitaler og felt, parallelsamfund og ghetto, medborgerskab og modborgerskab, teorier om kriminalitet: motivationsteori, kontrolteori og kulturteori (fire teoretikere).</p>
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none">- anvende og kombinere viden, kundskaber og metoder til at opnå indsigt i samfundsmæssige og kulturelle sammenhænge i Danmark- formulere, forklare, undersøge og diskutere enkeltfaglige problemstillinger ved anvendelse af begreber og viden fra kernestof- forklare på hvilken måde samfundsfag kan bidrage til at øge forståelsen af virkelighedsnære problemstillinger

	<ul style="list-style-type: none"> - undersøge samfundsmæssige sammenhænge, mønstre og udviklingstendenser med - kvalitative og kvantitative data. - formidle faglige sammenhænge mundtligt på fagenes taksonomiske niveauer med anvendelse af faglig terminologi - argumentere for et synspunkt på et fagligt grundlag og kunne indgå i en faglig dialog
Kernestof	<p>Thorndal, M. H. (2026). ÆRKEDANSKER PERKERDANSKER. Columbus. https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1.0: Hvem er det, der skal integreres?: https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=137 - 1.2: Integration - "at forbinde en mangfoldighed til en helhed": https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=135 - 3.0: At være dansker eller ikke være dansker - om socialisering og identitetsdannelse: https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=179 - 3.1: Identitetsdannelse i det senmoderne og det traditionelle samfund: https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=178 - 3.2: Når dobbeltsocialiseringen bliver en del af integrationen: https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=177 - 3.3: De etniske minoriteter og dobbeltsocialiseringen: https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=176 - 3.4: Dobbeltsocialisering - problematisk eller hvad?: https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=175 - 3.5: "Danskhed" og spørgsmålet om stereotyper og fordomme: https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=174 - 3.6: Stereotyper og fordomme - en udfordring for integrationen: https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=173 - 3.7: At fælde en dom på forhånd - en fordom: https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=172 - 3.9: To teoretiske perspektiver på integration: https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=170 - 3.10: Tre former for kapital - muligheder og begrænsninger: https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=169 - 3.11: Ressourcer hos indvandrere - forskelle i kapitaler: https://xn--rkedanskerperkerdanske-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=168

	<p>Brøndum, P. & Hansen, T. B. (2026). LUK SAMFUNDET OPI. Columbus. https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2.3: Hvem er jeg egentlig - et spørgsmål om identitet: https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=359 - 2.4: Sociale grupper: https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=358 - 3.3: Anthony Giddens - refleksivitet i det senmoderne samfund: https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=365 - Adskillelse af tid og rum: https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=418 - Udlejring af sociale relationer: https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=417 - Den øgede refleksivitet: https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=416 - 4.5: Levevilkår: https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=371 - 4.6: Social mobilitet, social arv og ulighed: https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=370 - Former for ulighed: https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=429 - Civilsamfundet: https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=442 <p>Ravnkilde, Lise, Advokatsamfundet (2013). Ret og rimelighed. Systime. https://ret.systime.dk</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2.4 Teorier om kriminalitet: https://ret.systime.dk/?id=190 <p>Alt kernestof med link på er "TILLADT AT TILGÅ VIA INTERNETTET".</p>
<p>Anvendt materiale.</p>	<p>Supplerende stof:</p> <p>Fedders, Line E. (2011): Unge klæder sig på for fællesskabet. Videnskab.dk: https://videnskab.dk/kultur-samfund/unge-klæder-sig-paa-for-faellesskabet/</p> <p>Larsen, Trine V.: Indvandrere presses til dobbeltliv. BULP.dk: https://bupl.dk/boern-unge/find-artikler/indvandrere-presses-til-dobbeltliv</p> <p>Schuldt, Laura K. (2020): Linette var teenager første gang, hun fik botox og filler i sine læber. Hun er en del af en tendens. Berlingske: https://www.berlingske.dk/samfund/linette-var-teenager-foerste-gang-hun-fik-botox-og-filler-i-sine-laeber</p> <p>El Abassi, Halima (2022): Debatindlæg: Integrationsrådet: Civilsamfundet kan hjælpe integrationen på en måde, myndighederne ikke er i stand til. Altinget.dk: https://www.alinget.dk/civilsamfund/artikel/integrationsraadet-civilsamfundet-kan-hjaelpe-med-integration-paa-en-maade-som-myndighederne-ikke-er-i-stand-til</p>

	<p>Dokumentar "En syg forskel", (afsnit 1), DR1 2014, 42 minutter. Fra CFU</p> <p>Uddrag fra rapporten (casearbejde) "Ind og ud af kriminalitet. Tidligere kriminelle unges erfaringer": https://viden.sl.dk/media/5808/veje_ind_og_ud_af_kriminalitet.pdf</p> <p>Alt supplerende materiale med link på er "TILLADT AT TILGÅ VIA INTERNETTET".</p> <p>Omfang: ca. 120 sider af det samlede omfang</p> <p>13 moduler á 90 minutter</p>
Arbejdsformer	<p>Klasseundervisning</p> <p>Individuelt, par og gruppearbejde</p> <p>Problemorienteret undervisning</p> <p>Artikelanalyse</p> <p>Elevfremlæggelser i grupper</p> <p>Informations- og materialesøgning.</p> <p>Quiz og byt</p>

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

OBS: Der skal udarbejdes et skema for hver forløb.

Forløb 2	Demokrati og medborgerskab (Flerfagligt forløb)
Forløbet s indhold og fokus	<p>Samfundsfag:</p> <p>Fokuspunkter fra undervisningen i samfundsfag:</p> <p>De tre grundideologier og deres bud på det gode samfund</p> <p>Tre forskellige styreformer</p> <p>Demokratiopfattelser</p> <p>Magtens tredeling og parlamentarismen</p> <p>Den parlamentariske styringskæde i DK</p> <p>Politisk deltagelse og medborgerskab</p> <p>EU-samarbejdet</p> <p>Mediernes betydning i demokratiet</p> <p>Mediernes rolle i den demokratiske samtale</p> <p>Demokratiske udfordringer i Danmark</p> <p>Hvordan får vi flere til at deltage i demokratiet?</p> <p>Centrale begreber anvendt i forløbet:</p> <p>De tre grundideologier (liberalisme, konservatisme & socialisme), forskellige styreformer, demokratiformer: direkte & repræsentativt demokrati, konkurrence & deltagelsesdemokrati, præsidentielt demokrati & parlamentarisk demokrati, magtens tredeling, kernevælger & marginalvælgere, klassepartier & catch-all partier, lovgivningsprocessen, EU & EU's institutioner (kort på tavlen), det politiske system i Danmark med regering og Folketing, lovgivningsprocessen, rettigheder og pligter i et samfund, medborger/modborger, kriser i demokratiet, den politiske dagsorden & politisk spin, sociale medier & bobler & ekkokamre, mediernes rolle i et demokrati (de fire hunde), kendetegn ved mediernes nyhedsformidling: medialiseringen & nyhedskriterierne</p> <p>Historie:</p> <p>Fokuspunkter fra undervisningen i historie:</p> <p>Enevælden</p> <p>De Nationalliberale</p>

	<p>De slesvigske krige Junigrundloven 1849 1866-grundloven Forfatningskampen og systemskiftet parlamentarisme 1915-grundloven Genforeningen og påskekrisen Besættelsen Efterkrigstiden/retsopgøret 1953-grundloven Jordskredsvalget 1973 Danmarks medlemskab af EF og EU</p> <p>Inde- og udefrakommende udfordringer for det danske demokrati Kildekritik/Historisk metode</p> <p>Religion Fokuspunkter for religion:</p> <p>Islams grundlæggelse og tidlige historie Profeten Muhammed Koranen og Hadith De 5 søjler samt centrale trosartikler – belyst ved Koran-uddrag Pilgrimsfærden som overgangsritual Sunni og Shia Islams udbredelse Jihad – Den store, den lille, og den globale Sharia Fire grundpositioner (Hjärpe): fundamentalisme, traditionalisme, sekularisme og modernisme Fundamentalisme i Danmark Nyfundamentalisme Steve Bruce: 5 kendetegn ved fundamentalisme Fundamentalisme som udfordring for demokratiet Hizb ut-Tahrir Terrorisme</p>
<p>Faglige mål</p>	<ul style="list-style-type: none"> - anvende og kombinere viden, kundskaber og metoder til at opnå indsigt i samfundsmæssige og kulturelle sammenhænge i Danmark - formulere, forklare, undersøge og diskutere enkeltfaglige problemstillinger ved anvendelse af begreber og viden fra kernestof - forklare på hvilken måde samfundsfag kan bidrage til at øge forståelsen af virkelighedsnære problemstillinger

	<ul style="list-style-type: none"> - undersøge samfundsmæssige sammenhænge, mønstre og udviklingstendenser med - kvalitative og kvantitative data. - formidle faglige sammenhænge mundtligt på fagenes taksonomiske niveauer med anvendelse af faglig terminologi - argumentere for et synspunkt på et fagligt grundlag og kunne indgå i en faglig dialog
Kernest of	<p>Samfundsfag:</p> <p>Brøndum, P. & Hansen, T. B. (2026). LUK SAMFUNDET OP! Columbus. https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5: Politiske ideologier: https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=376 - 5.1: De tre klassiske ideologier: liberalisme, konservatisme og socialisme: https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=385 - 5.2: Liberalisme: https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=384 - 5.3: Konservatisme: https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=383 - 5.4: Socialisme: https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=382 - 6.: Demokrati og medborgerskab: https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=386 - 6.1: Politik og politiske styreformere: https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=392 - 6.2: https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=391 - Konkurrencedemokrati og deltagelsesdemokrati: https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=438 - 6.3: Demokrati i praksis: Det danske politiske system og magt: https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=390 - Magtens tredeling: https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=439 - 6.4: Den parlamentariske styringskæde og magtdeling i det danske system: https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=389 - Borgerne i den parlamentariske styringskæde: https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=447 - Folketingets og regerings rolle i den parlamentariske styringskæde: https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=445 - Forvaltningens rolle i den parlamentariske styringskæde: https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=446 - 6.6: Politisk deltagelse og medborgerskab: 6.6: Politisk deltagelse og medborgerskab - Statsborger, medborger og modborger: https://Iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=448

- (Med)borgerne...: <https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=449>
- Mobilisering, medbestemmelse, mægtiggørelse og myndiggørelse: <https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=450>
- 6.5: Udlandets indflydelse på de politiske beslutningsprocesser i Danmark: <https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=388>
- 7.1: Medierne - den fjerde statsmagt?: <https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=399>
- 7.2: Medieret kommunikation og medialisering: <https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=398>
- 7.3: Danskernes brug af forskellige medier: <https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=397>
- 7.4 Kampen om den politiske dagsorden: <https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=396>
- 7.5 Politisk deltagelse og debat på sociale medier: <https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=395>
- Bobler, shitstorme og ekkokamre: <https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=440>
- 7.6 Er medierne nødvendige for demokratiet?: <https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=394>
- Mediernes rolle i det danske demokrati: <https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=451>

Brøndum Peter og Thor Banke Hansen: "Luk samfundet op!" (3. udgave). Columbus, 2019 s. 154-158

Alt kernestof med link på er "TILLADT AT TILGÅ VIA INTERNETTET".

Historie:

- dansk historie og identitet
- forholdet mellem aktør og struktur i et historisk og nutidigt perspektiv
- styreformere i historisk og nutidigt perspektiv
- historiefaglige metoder
- historiebrug

Religion:

- islam, navnlig med henblik på dens europæiske og danske fremtrædelsesformer, herunder både nutidige og klassiske tekster
- etiske, herunder religionsetiske, problemstillinger
- religioners samfundsmæssige, politiske og kulturelle betydning i fortid og nutid-religionsfaglige metoder.

<p>Anvendt materiale.</p>	<p>Samfundsfag:</p> <p>Supplerende stof:</p> <p>"Test dig selv – kan du bestå den nye indfødsretsprøve?": https://nyheder.tv2.dk/samfund/2024-05-29-test-dig-selv-kan-du-besta-den-nye-indfoedsretsproeve</p> <p>Zakarias Forsberg de los Reyes (2026): Løkke er bekymret for rød regering, men sidder med veto-kortene, siger analytiker (uddrag). TV2.dk: https://nyheder.tv2.dk/politik/2026-04-07-loekke-er-bekymret-for-roed-regering-men-sidder-med-veto-kortene-siger-analytiker</p> <p>Statistik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "2022 and 2024 presidential contests were two of the highest-turnout elections in the past century". Pew Research Center (20. juni 2025): https://www.pewresearch.org/politics/2025/06/26/voter-turnout-2020-2024/pp-2025-6-26-validated-voters-1-01/ - "Stemmeprocent ved Folketingsvalg": https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/borgere/demokrati/folketingsvalg <p>YouTube vidoer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Folketingsvalg" (se 39 sek.): https://www.youtube.com/watch?v=JvrdwD2rp8U - "Regeringen": https://www.youtube.com/watch?v=hpLp1IH0AGk <p>§20 spørgsmål: https://www.ft.dk/da/leksikon/20-spoergsmaal</p> <p>Rigsret: https://www.ft.dk/da/folkestyret/domstolene/riksretten):</p> <p>Antidemokratiske og ekstremistiske miljøer i Danmark - En kortlægning. Specialpædagogernes Vidensbank: Link til undersøgelsen</p> <p>Folketinget EU-oplysning - EU's institutioner: https://www.eu.dk/da/fakta-og-tal/institutioner</p> <p>TV-udsendelse "Absolut EU", DR 3, udsendelses år: 2014, varighed: 30 min. Fra CFU</p> <p>Hansen, Søren S (2023): Debatindlæg: Forfatter: Jeg er bekymret over de unges ureflekterede godtroenhed og naive tillid til politikernes kommunikation. Politiken (uddrag): https://politiken.dk/debat/debatindlaeg/art9406190/Jeg-er-bekymret-over-de-unges-ureflekterede-godtroenhed-og-naive-tillid-til-politikernes-kommunikation</p> <p>Tabel "Hvilke hadefulde emner oplever danskerne ofte på de sociale medier?" s. 16 i rapporten "Danskernes oplevelse af had på de sociale medier":</p>
----------------------------------	---

https://pure.au.dk/ws/portalfiles/portal/271291115/Danskernes_oplevelse_af_had_pa_de_sociale_medier_Rapport_Aarhus_Universitet_.pdf

Klarup, Vibe mfl. (2025): Debatindlæg. Stigende hadtale svækker demokratiet, og ofrene står tilbage uden retssikkerhed (uddrag). Jyllands-Posten: <https://jyllands-posten.dk/debat/breve/ECE17811239/stigende-hadtale-svaekker-demokratiet-og-ofrene-staar-tilbage-uden-retssikkerhed/>

”Figur 1.1: Valgdeltagelsen til folketings-, kommunal-, amts- og regions- samt Europaparlamentsvalg fra 1970-2024” s. 7 i rapporten ”Valgdeltagelsen ved Europaparlamentsvalget 2024”:

<https://www.ft.dk/samling/20241/almdel/euu/bilag/240/2970118.pdf>

Bengtzen, Diana: Tæt på hver anden dansker stoler ikke på Folketinget. DR.dk: <https://www.dr.dk/nyheder/politik/folketingsvalg/taet-paa-hver-anden-dansker-stoler-ikke-paa-folketinget>

Mandag Morgens inspirationskatalog til kommunalvalget i 2021 ”Når valgfeste ude bliver – en undersøgelse af årsager til ikke at stemme og forslag til, hvordan vi gør noget ved det.” s. 4, 8 og 20-32

<https://www.borgerforslag.dk/>

<https://da.wikipedia.org/wiki/Borgerforslag>

Omfang: ca. 125 sider af det samlede omfang i samfundsfag

15 moduler á 90 minutter i samfundsfag

Alt supplerende materiale med link på er ”TILLADT AT TILGÅ VIA INTERNETTET”.

**Historie: materiale - Kernestof (OBS: alle links må tilgås via internettet):
Grundbogsmateriale og andre fremstillinger:**

- Carl Johan Bryld: Danmark fra oldtid til nutid, Gyldendal: (s. 144-148, s. 153-155, s.158, s.169-174, s.174-178, s.193-195, s. 203-205, s. 210-211, s. 212-214, s. 217-218, s. 222-225
- Danmarkshistorien.dk, ”Danmarks medlemskab af EF og EU, efter 1972 – fundet på - https://danmarkshistorien.lex.dk/Danmarks_medlemskab_af_EF_og_EU,_efter_1972
- Brunbech, Peter Yding: Grundlovsændringen 1953 fundet på https://danmarkshistorien.lex.dk/Grundlovs%C3%A6ndringen_1953

Film og videoer:

- ”Historien om Danmark” afsnit 8, DR 2017-2018.
- Glistrup forsvarer sin politik om et skattefrit samfund i ”Krydsild”, 1973 - <https://www.youtube.com/watch?v=IPLD4Z07uRI>
- Sådan så gaderne ud på den første bilfrie søndag i 1973, <https://www.youtube.com/watch?v=NF64xletTy4>
- Første dag i EF – 1.januar 1973 - <https://www.youtube.com/watch?v=pG32Ouf-EwI>
- Regner Grasten Gruppen, ”Hvidstengruppen”, 2012 – fundet på www.mitefu.dk

Kildetekster:

- Kildetekst: Louis Pio "Maalet er fuldt!" - <https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/louis-pio-maalet-er-fuldt-1872/>
- Kildetekst: Uroligheder i København, 4. april, 1920 (Claus Friisberg: Kilder til det ny Danmark 1914-1992, Munksgaard, 1996, s. 32-34)
- Kildetekst: Cay Lembcke: Parlamentarismen, 1931 (Claus Friisberg: Kilder til det ny Danmark 1914-1992, Munksgaard, 1996, s. 75-77)
- Udvalgte paragraffer fra 1866 grundloven:- <https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/den-gennemsete-grundlov-af-28-juli-1866/>
- Udvalgte paragraffer fra juni Grundloven 1849:- <https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/danmarks-riiges-grundlov-af-5-juni-1849-juni-grundloven/>
- Udtalelse ved samlingsregeringens dannelse 8. juli 1940, fundet på www.danmarkshistorien.dk
- Forside af Socialdemokraten, marts 1920, fundet på www.lex.dk
- Grethe Bartram dømt til Døden", artikel i Demokraten 29. november 1946, fundet på https://danmarkshistorien.lex.dk/%E2%80%9CGrethe_Bartram_d%C3%B8mtes_til_D%C3%B8den%E2%80%9D,_artikel_i_Demokraten_29._november_1946

Historie - Supplerende materiale:

- Hjemmesiden – Folketing.dk - <https://www.ft.dk/da/folkestyret/valg-og-afstemninger/folkeafstemninger#C5B5B6C38EA94FC8808ADCA22A892572>

Religion:

Esben Andreasen m.fl.: Religion og kultur, Systime, 2009: s. 175-178; 178-179; 182-184.

Jens Forman: Muslimernes Religion, Systime, 2009: s. 35; 42-43; 49-55; 109-110; 111-112.

Hanne Følner og Bente Lund: Fundamentalisme i kristendom og islam, Systime, 2012: 11-14; 213-217; 220-222

Koranuddrag: 11:114; 3:92 og 2:274.

Muhammeds natterejse og himmelfart <https://horisontc.systime.dk/?id=154#c1114>

En måned med selvkontrol og sammenhold, UD & SE, 2009

Leopold Weiss: Ka'baen i Mekka

Rudolf Peters: Jihad-former (i Jens Forman: Muslimernes Religion, s. 109-110)

	<p>Osama bin-Ladens krigserklæring (i Jens Forman: Muslimernes Religion, s. 111-112)</p> <p>Moustapha Kassem vs. Hizb ut-Tahrir, Grundbog til Religion C, Systime, 2012, s. 114-115</p> <p>Dokumentar: Veninder på trods (2), TV2, 2014</p> <p>Dokumentar: Faces of Islam – Pilgrimsrejsen til Mekka, BBC, 2001.</p> <p>Dokumentar: Min bror er islamist, DR3, 2013.</p> <p>Dokumentar: Angrebet – Omars vej til Krudttønden (1), DR, 2020</p> <p>Bilagsmaterialer til det fællesfaglige synopsisprojekt</p> <p>Bilag 1: 1866-grundloven (uddrag) (hi)</p> <p>Bilag 2: Billede af attentatet på Estrup (hi)</p> <p>Bilag 3: Kronik: Vi skal styrke vores demokrati (sa)</p> <p>Bilag 4: Statistik over valgdeltagelsen ved Folketingsvalgene siden 1971 og frem til i dag. (sa)</p> <p>Bilag 5: Mogensen, Mogens: Hizb-ut-Tahrir afviser demokratiet (re)</p>
Arbejdsformer	<p>Klasseundervisning</p> <p>Individuelt, par og gruppearbejde</p> <p>Problemorienteret undervisning</p> <p>Artikelanalyse</p> <p>Elevfremlæggelser i grupper</p> <p>Informations- og materialesøgning.</p> <p>Quiz og byt</p> <p>Synopsisprojekt/eksamenstræning</p>
Omfang	<p>Historie:</p> <p>21 moduler á 90 minutter</p> <p>Religion:</p> <p>16 moduler á 90 minutter</p>

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

OBS: Der skal udarbejdes et skema for hver forløb.

Forløb 3	Styreformer
Forløbets indhold og fokus	<p>Forløbet har styreformer som et gennemgående tema. I forløbet dækkes diverse relevante faglige mål og kernestof.</p> <p>Fokuspunkter fra undervisningen</p> <p>Antikkens Grækenland: Demokrati og Oligarki i Athen og Sparta Feudalisme Valgkongedømme og adelsvælde i middelalderen Renæssance Reformation Stændersamfund Enevælde og oplyst enevælde Merkantilisme Oplysningstiden Borgerlige revolutioner Kildekritik Historiebrug periodiseringsprincipper</p>
Faglige mål	<p>Forløbet havde til hensigt at træne eleverne i at opfylde følgende faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none">• anvende og kombinere viden, kundskaber og metoder fra fagene i faggruppen til at opnå indsigt i historiske, samfundsmæssige og kulturelle sammenhænge i Danmark og i andre lande• formulere, forklare, undersøge og diskutere flerfaglige og enkeltfaglige problemstillinger ved anvendelse af begreber og viden fra fagenes kernestof• reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende, herunder en forståelse af samspillet mellem aktør og struktur• sætte religionerne og deres virkningshistorie i relation til udvalgte aspekter af dansk, europæisk og global kultur og tænkning
Kernestof	<ul style="list-style-type: none">• dansk historie og identitet• nedslag i verdens og Europas historie fra antikken til i dag, herunder forskellige typer af årsagssammenhænge og periodiseringsprincipper• natur, teknologi og produktions betydninger for mennesker i historisk og nutidigt perspektiv• styreformer i historisk og nutidigt perspektiv• historiefaglige metoder• historiebrug.

<p>Anvendt materiale.</p>	<p>Kernestof (OBS: alle links må tilgås via internettet):</p> <p>Kildekritik og historiebrug:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Troelsen, Anders m.fl.: "Historielærerens øvelsesbog – 86 opskrifter til en varieret undervisning", Columbus, 2017, s. 52 • Rigsarkivet: Den lille Guldbog om Kildekritik • Thomsen, Kasper: Historiefaglig arbejdsbog, Systime, 2018 – (periodisering, Historiebrug og historiske problemstillinger. Herunder afsnittene: <ul style="list-style-type: none"> - P271 - P144 - P186 - P275 <p>Grundbogsmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bryld, Carl-Johan: Verden før 1914 – i dansk perspektiv (ebog), systime, 2020 - https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=1 <p>Herunder følgende kapitler afsnit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kapitel 1: det gamle grækenland <ul style="list-style-type: none"> - Det gamle Grækenland/ Hvad er Antikken? - Den Græske polis fra -750 til -300 - Samfundet i Athen - Samfundet i Sparta - Kvindens stilling - Tyranni, Aristokrati, Demokrati - Athens Demokrati- Spartas Aristokrati • Kapitel 2: Romerriget <ul style="list-style-type: none"> - Den tidlige bystat - Den politiske kamp - Republikkens undergang - Augustus – den første "Cæsar" - Stabiliseringen 285-350 – et despotisk styre - Kristendommens sejr - Folkevandringerne opløser riget i vest • Kapitel 3: Europæisk Middelalder <ul style="list-style-type: none"> - Europa i vækst 1000-1340 - Bykulturens blomstring - Byernes styre og organisering • Kapitel 5: Renæssance og Reformation <ul style="list-style-type: none"> - Renæssance: Italien i centrum - Humanismen - Renæssancens kunst - Den naturvidenskabelige revolution - Luther spaltes kirken
----------------------------------	---

- Den evangelisk-lutherske kirke
- Kapitel 7: Enevælde og oplysningstid
- De engelske naturretsfilosoffer
- Oplysningstænkningen
- De tre store
- Den oplyste enevælde
- Kapitel 8: Revolutionernes epoke
- Den amerikanske revolution
- Den amerikanske uafhængighed
- Stændersamfundet
- Stænderforsamlingen bliver til nationalforsamling
- Fra kongedømme til republik
- Fra republik til kejserdømme

Kildetekster:

- en arabisk købmands beretning om hedeby, ca. 950
- fundet på danmarkshistorien.dk (kan nu findes på lex.dk)

- Kritik af Athens demokrati
- Fundet i "verden før 1914"

- Perikles – om demokratiet i Athen
- Fundet i "verden før 1914"

- Erik Klippings håndfæstning (uddrag)
- Fundet på danmarkshistorien.dk (kan nu findes på lex.dk)

- Galileos brev til Kepler
- Fundet i "verden før 1914"

- Martin Luthers 95 Teser (uddrag)
- Fundet i "verden før 1914"

- Kongeligt flyveblad, 1660
- Fundet i: <https://grundbogtildanmarkshistorien.systime.dk/?id=133>

- Den amerikanske uafhængighedserklæring
- Fundet i "verden før 1914"

Film:

- "Historien om Danmark", DR 2017-2018.
- afsnit 4 "Den tidlige Middelalder"
- afsnit 6 Reformation og Renæssance

	<ul style="list-style-type: none"> - afsnit 7 Enevælde og Oplysningstid <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sandheden om det athenske demokrati – afsnit 1 (dokumentar) - fundet på mitcfu.dk • diverse eksempler på historiebrug i youtube-videoer: <ul style="list-style-type: none"> - https://www.youtube.com/watch?v=56c7BDfpJxc - https://www.youtube.com/watch?v=xzCEdSKMkdU - https://www.youtube.com/watch?v=c6sSDZZWRec
Arbejdsformer	Klasseundervisning /gruppe- og pararbejde / diskussion og debat / skriftligt arbejde / virtuelle medier/ mindre projektformer/ prøveeksamen i den særfaglige eksamensform
omfang	22 moduler a 90 minutter

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

OBS: Der skal udarbejdes et skema for hver forløb.

Forløb 4	Ideologiernes kamp i det 20. århundrede
Forløbets indhold og fokus	<p>Forløbet har ideologiernes kamp i det 20. århundrede som et gennemgående tema. I forløbet dækkes diverse relevante faglige mål og kernestof.</p> <p>Fokuspunkter fra undervisningen</p> <p>Første verdenskrig</p> <ul style="list-style-type: none">- Alliancesystemet- Udbruddet og forløbet af 1. verdenskrig- teknologi under krigen <p>Mellemløbetiden</p> <ul style="list-style-type: none">- Versailles-freden- Kriserne i mellemløbetiden- De totalitære ideologier og det liberale demokrati- Appeasement-politikken <p>Anden verdenskrig</p> <ul style="list-style-type: none">- Hitlers vej til magten- propaganda- Forløbet af 2. verdenskrig- Holocaust- Holocaustbenægtelse <p>Den kolde krig</p> <ul style="list-style-type: none">- Europas deling og blokdannelse – herunder forsvarsalliancer- Våbenkapløb- Stedfortræderkrige- Økonomisk udvikling, markedsøkonomi og planøkonomi- Danmarks position, Grønland og Thulebasen <p>Den kolde krigs afslutning og verdensordenen efter</p> <ul style="list-style-type: none">- murens fald
Faglige mål	<p>Forløbet havde til hensigt at træne eleverne i at opfylde følgende faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none">• anvende og kombinere viden, kundskaber og metoder fra fagene i faggruppen til at opnå indsigt i historiske, samfundsmæssige og kulturelle sammenhænge i Danmark og i andre lande• formulere, forklare, undersøge og diskutere flerfaglige og enkeltfaglige problemstillinger ved anvendelse af begreber og viden fra fagenes kernestof• redegøre for forskellige livsanskuelser, religioner og politiske grundholdninger samt analysere deres betydning i en historisk og aktuel sammenhæng

	<ul style="list-style-type: none"> • reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende, herunder en forståelse af samspillet mellem aktør og struktur • anvende viden om centrale begivenheder og udviklingslinjer til at opnå forståelse af sammenhænge af kulturel og samfundsmæssig art i Danmark i samspil med omverdenen
Kernestof	<p>dansk historie og identitet</p> <ul style="list-style-type: none"> • natur, teknologi og produktions betydninger for mennesker i historisk og nutidigt perspektiv • ideologiers kamp i det 20. århundrede • Holocaust • globalisering og kulturmøder i historisk og nutidigt perspektiv • historiefaglige metoder • historiebrug
Anvendt materiale.	<p>Kernestof (OBS: alle links må tilgås via internettet):</p> <p>Grundbogsmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lars Andersen, Hans Branner m.fl.: <i>Fokus 3 – Fra verdenskrig til velfærd</i>, Gyldendal, 2006. Kapitel 1 (side 9-32). <p>Kildetekster:</p> <ul style="list-style-type: none"> • (Wilson's 14 punkter) - http://www.his2rie.dk/kildetekster/1-verdenskrig/tekst-65/ • (Hitler om racepolitik og "livsrum") - https://fraoplysningstidtileuropaeiskintegration.ibog.gyldendal.dk/index.php?id=342&loopRedirect=1 • (Molotov-Ribbentrop-pagten, 1939) - https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=289 • Churchills jerntæppetale og Stalins modsvar i Pravda <ul style="list-style-type: none"> - https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/?id=633 - https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/?id=243 • Brev fra Stalin til Molotov, 1930 i Bryld: Den sovjetiske revolution og Sovjetunionen, s. 111-113. • Præsident Eisenhower om "dominoteorien", 1953, i Bryld og Haue: Kilder til den nye verden, s. 77-78. • Uddrag af Trumandoktrinen, i Bryld, Carl Johan: "verden efter 1915 – i dansk perspektiv", www.systime.dk

	<p>Film:</p> <ul style="list-style-type: none"> • DR2, Danmark og Den Kolde Krig, afsnit 4 – Amerikanerne kommer, 2000 – fundet på www.mitcfu.dk • Constantin Film, Thirteen Days, 2000 – fundet på www.mitcfu.dk (udgået på nuværende tidspunkt) <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikel om Atom- og brintbomber (DR) - https://www.dr.dk/nyheder/viden/naturvidenskab/hvad-er-forskellen-paa-brintbomber-og-atombomber • Declassified U.S. Nuclear Test Film #55 - https://www.youtube.com/watch?v=wA8z94MXo9M • Nukemap (simulator om atom- og brintbombers ødelæggelseskraft) - https://nuclearsecrecy.com/nukemap/ • Pjecen "Hvis krigen kommer" fra Statsministeriet, 1962 – fundet på www.danmarkshistorien.dk • Walt Disney: Der Fuhrers Face: <ul style="list-style-type: none"> - video - https://www.youtube.com/watch?v=bn20oXFrxxg - sangtekst - https://genius.com/Spike-jones-der-fuehrers-face-lyrics
Arbejdsfor mer	Klasseundervisning /gruppe- og pararbejde / diskussion og debat / skriftligt arbejde / virtuelle medier/ mindre projektformer/ prøveeksamen i den særfaglige eksamensform
Omfang	18 moduler a 90 minutter

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

OBS: Der skal udarbejdes et skema for hver forløb.

Forløb	Jødedom (Enkeltfagligt forløb, religion)
Forløbets indhold og fokus	<p>Forløbet er indledt med en kort introduktion til religionsfaget, hvorefter fokus har været på en historisk gennemgang af jødedommen fra udvandringen fra Ægypten til oprettelsen af staten Israel i 1948. Undervejs berøres jødedommens hellige skrifter samt vigtigste ritualer og praksis med særlig fokus på omskærelsen som overgangsritual. Afslutningsvis er de moderne jødiske retninger og deres indbyrdes forhold både i og uden for Israel i centrum.</p> <p>Jødedommens baggrund og udvikling Skrifter og lære – Torah og Talmud Troens grundbegreber: Skabelse, udvælgelse og pagtstanken Jerusalems betydning, Templet som axis mundi Jødedommens syn på Gud og mennesket Messiasforestillingen Jødiske kulturer i diasporaen, ashkenaziske og sefardiske jøder Zionisme Jødiske retninger i dag: ortodokse, konservative og reformjøder Minimalisme/maksimalisme Jødisk praksis og ritualer med særlig fokus på omskærelsen som overgangsritual Tekstanalyse i religionsfaget</p>
Faglige mål	<p>Anvende og kombinere viden, kundskaber og metoder fra fagene i faggruppen til at opnå indsigt i historiske, samfundsmæssige og kulturelle sammenhænge i Danmark og i andre lande Redegøre for forskellige livsanskuelser, religioner og politiske grundholdninger samt analysere deres betydning i en historisk og aktuel sammenhæng - Diskutere egne og andres kulturelle værdier i forhold til nutidige og fortidige værdier Anvende viden om centrale begivenheder og udviklingslinjer til at opnå forståelse af sammenhænge af kulturel og samfundsmæssig art i Danmark Sætte religionerne og deres virkningshistorie i relation til udvalgte aspekter af dansk, europæisk og global kultur og tænkning</p> <p>Udvalgte sider af yderligere én religion (ud over islam og kristendom) Etiske, herunder religionsetiske, problemstillinger Religioners samfundsmæssige, politiske og kulturelle betydning i fortid og</p>

	<p>nutid</p> <p>Religionsfaglige metoder</p>
Kernestof	<p>Metode: Tekstanalyse</p> <p>Ritualanalyse (overgangsritualer)</p> <p>Etisk problemstilling (omskærelsen)</p>
Anvendt materiale.	<p>Jødedom:</p> <p>Esben Andreasen m.fl.: Religion og kultur, Systime, 2009: 119-121; 125-127; 136-139</p> <p>1. Mosebog, kap. 12, 1-9: Abrams udvandring til Kana'an</p> <p>1. Mosebog, kap. 17: Omskærelsen</p> <p>2. Mosebog, kap. 3: Herren åbenbarer sig for Moses i den brændende tornebusk</p> <p>2, Mosebog, kap. 20: De ti bud</p> <p>Ultraortodokse jøder forulemper kvinder og børn i Jerusalem, Politiken, 2011.</p> <p>Dokumentar: 5 skarpe om jødedommen, DR, 2014</p> <p>Dokumentar: Mig og Jøderiet, Ulrik Gutkin, 2009</p> <p>Dokumentar: Strictly Kosher, Kanal 4, 2013 (uddrag)</p>
Arbejdsformer	<p>Individuelt arbejde, pararbejde, gruppearbejde, læreroplæg, klassediskussion, hurtigskrivning, eksamenstræning</p>
Omfang	<p>8 moduler á 90 minutter</p>

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

OBS: Der skal udarbejdes et skema for hver forløb.

Forløb	[Indsæt en overordnet titel for undervisningsforløbet]
Forløbets indhold og fokus	[Et kort resumé af forløbets indhold og fokus, herunder hvilke centrale problemstillinger, der har været arbejdet med.]

Faglige mål	[Angiv hvilke faglige mål fra læreplanen, der særligt har været arbejdet med i dette forløb]
Kernestof	[Angiv hvilket kernestof fra læreplanen, der har været centralt i dette forløb]
Anvendt materiale.	[Angiv hvilke materialer, der har været anvendt i forløbet, fordelt på kernestof og supplerende stof. Angiv desuden omfanget i form af antal sider/procent og en angivelse af forløbets samlede undervisningstid og fordybelsestid (opgøres i timer a 60 minutter. Læs mere herom i bekendtgørelse af lov om de gymnasiale uddannelse § 19). Angiv endvidere tydeligt og konkret, hvis et materiale skal kunne tilgås via internettet under en prøve, jf. § 33, stk. 2, i den almene prøvebekendtgørelse - angiv fx med "TILLADT AT TILGÅ VIA INTERNETTET" ud for de konkrete materialer, hvor det er relevant.]
Arbejdsformer	[Angiv de væsentligste arbejdsformer, der er anvendt i forløbet, fx klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, projektarbejdsform, anvendelse af fagprogrammer, skriftligt arbejde, eksperimentelt arbejde.]

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

OBS: Der skal udarbejdes et skema for hver forløb.

Forløb	[Indsæt en overordnet titel for undervisningsforløbet]
Forløbets indhold og fokus	[Et kort resumé af forløbets indhold og fokus, herunder hvilke centrale problemstillinger, der har været arbejdet med.]

Faglige mål	[Angiv hvilke faglige mål fra læreplanen, der særligt har været arbejdet med i dette forløb]
Kernestof	[Angiv hvilket kernestof fra læreplanen, der har været centralt i dette forløb]
Anvendt materiale.	[Angiv hvilke materialer, der har været anvendt i forløbet, fordelt på kernestof og supplerende stof. Angiv desuden omfanget i form af antal sider/procent og en angivelse af forløbets samlede undervisningstid og fordybelsestid (opgøres i timer a 60 minutter. Læs mere herom i bekendtgørelse af lov om de gymnasiale uddannelse § 19). Angiv endvidere tydeligt og konkret, hvis et materiale skal kunne tilgås via internettet under en prøve, jf. § 33, stk. 2, i den almene prøvebekendtgørelse - angiv fx med "TILLADT AT TILGÅ VIA INTERNETTET" ud for de konkrete materialer, hvor det er relevant.]
Arbejdsformer	[Angiv de væsentligste arbejdsformer, der er anvendt i forløbet, fx klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, projektarbejdsform, anvendelse af fagprogrammer, skriftligt arbejde, eksperimentelt arbejde.]